

Rakentava vuorovaikutus ja vaikeiden asioiden käsittely

Virpi Skippari

**Maahenki Oy
Maaseudun Sivistysliitto**

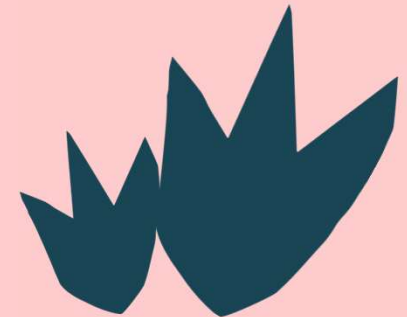
Koulutus- ja kansalaistoiminnan päällikkö

KM, kansalaistoiminnan maisteriohjelma
Opettajan pedagogiset opinnot, AmO

Järjestöjohtaminen, JET
Ratkaisukeskeinen työnohjaaja (STOry)
Työyhteisösovittelun Diploma (HY+)

Kyläpäivät 21.4.2026

Riihimäki

**Kylätyö
on ryhmässä
työskentelyä**

Tarve kuulua ryhmään

"Tarve kuulua ryhmään ei ole mihinkään kadonnut, mutta ponnistelun sen puolesta sosiaalinen media on radikaalisti muuttanut.

Ihmissuhteiden vuoksi ei olla välttämättä valmiita näkemään vaivaa, ne ovat lyhytkestoisia, usein kertaluonteisia. Jos ihmissuhde ei tyydytä, se mieluummin deletoidaan kuin sitä yritettäisiin omalla käytöksellä korjata, koska somessa ihmisiä riittää.

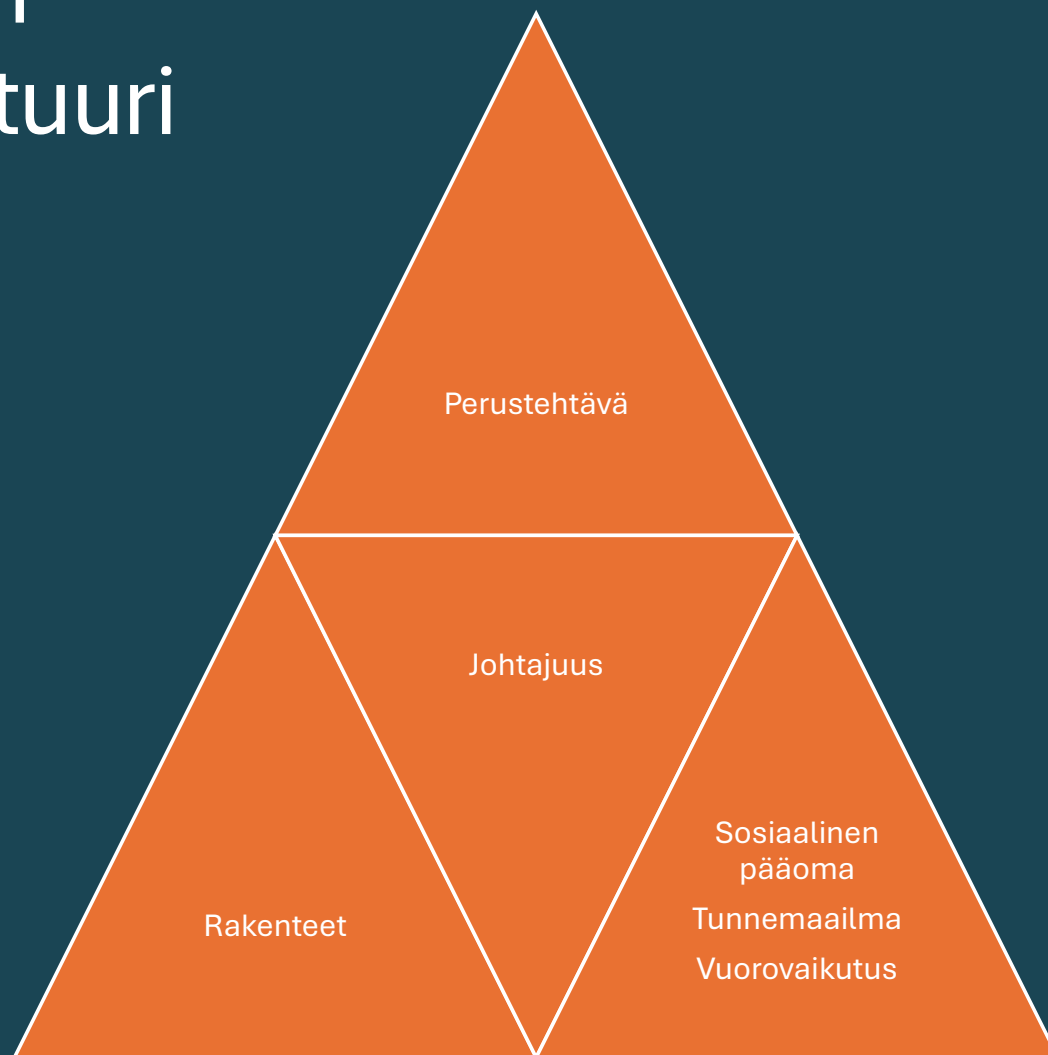
Ihmissuhteiden vaatima sitoutumisen tarve jää ymmärtämättä, eikä sitoutumista ole mahdollisuus edes oppia.

Korostuneena jatkuva valitseminen, lyhytkestoisuus ja deleteimalla poissulkeminen näkyy nykyisessä deittailukulttuurissa."

Liisa Keltikangas-Järvinen 2026

Yhteisöllinen toimintakulttuuri

An iceberg floating in the ocean. The tip of the iceberg is visible above the water surface, while the much larger, jagged part of the iceberg is submerged below the surface. The sky is blue with some clouds, and the water is a deep blue.

Ryhmiin vaikuttavat ilmiöt ovat pintaa syvemmällä.

Piiloryhmät = epäviralliset alaryhmät, muodostuvat esimerkiksi yhteisten intressien, arvojen tai henkilökemian perusteella. Eivät näy ryhmän virallisessa rakenteessa, mutta vaikuttavat päätöksiin, keskusteluihin ja ilmapiiriin.

Valtarakenteet = kuka ryhmässä vaikuttaa eniten, kuka määrittää keskustelun sävyn, kenen mielipiteitä kuunnellaan.

Voi perustua:

- **Asiantuntijuuteen** (kuka tietää eniten)
- **Sosiaaliseen asemaan** (kuka on suosittu tai verkostoitunut)
- **Organisaation hierarkiaan** (esihenkilö vs. työntekijä)

Miten nämä näkyvät ryhmätoiminnassa?

- Päätöksenteko ei ole täysin avointa → osa asioista ratkeaa "kulisseissa".
- Hiljaiset jäsenet jäävät sivuun, koska piiloryhmät hallitsevat keskustelua.
- Ryhmän ilmapiiri voi jakautua → syntyy "me ja ne".

Dominoivat osallistujat

Joissakin ryhmissä tietyt henkilöt hallitsevat keskustelua, mikä voi rajoittaa muiden osallistumista.

Hiljaiset osallistujat

Hiljaiset osallistujat eivät aina jaa osaamistaan, jolloin ryhmän potentiaali jää hyödyntämättä.

**Äänitilan
valtiat ja
hiljaiset tietäjät?**

Onko erimielisyys maailmanloppu?

Erimielisyyksien merkitys

- Erimielisyydet ovat väistämättömiä ryhmässä ja voivat johtaa oppimiseen tai hajoamiseen riippuen käsittelystä.

Aina myös mahdollisuus

- Kun ryhmässä on tilaa erilaisille näkökulmille ilman pelkoa seurauksista, voi se johtaa uusiin ideoihin, toiminnan kehittämiseen ja johonkin uuteen, mistä ei vielä äsken tiedetty.

Millainen
vuorovaikuttaja
olen?

Myös kokoustilanne on aina ryhmätilanne...

... Ja roolit ovat jaossa

Ryhmällä on aina omia kirjoitettuja tai kirjoittamattomia sääntöjä, jotka ohjaavat jäsenten käyttäytymistä ja yhteisiä toimintatapoja.

Ryhmän jäsenillä on myös erilaisia rooleja virallisten luottamustehtävä -roolien lisäksi, jotka vaikuttavat ryhmän dynamiikkaan ja siihen, miten päätöksiä tehdään ja miten resurssit jaetaan.

Tunnistatko itsesi jostain näistä rooleista? Tai jostain muusta roolista?

TSEMP-
PAAJA

RATKAI-
SUJEN
TEKIJÄ

VANHO-
JEN
MUISTE-
LIJA

HAUS-
KUUTTA-
JA

TARKKAI-
LIJA

SOVITTE-
LIJA

KRIITIKKO

JAARITTE-
LIJA

IDEOIJA

ASIAN-
TUNTIJA

PASSIIVI-
NEN
JÄSEN

ORGANI-
SOIJA

VASTUS-
TAJA

LUOVA
AJATTELI-
JA

JOHTAJA

TUKIJA

Pariporina

**Hyvässä porukassa on tilaa erilaisille
ajatuksille ja näkökulmille.**

**Roolit voi myös
laittaa vaihtoon ja kiertoon :).**

Jokaisella on mahdollisuus ja vastuu vaikuttaa.

Ilmapiiri, keskustelu ja yhteistyö on kaikkien vastuulla.

5. Suomen Kylät ry:n somekanavien keskusteluohjeet

Älä törttöile - ole fiksu - näillä pelisäännöillä mennään

Tervetuloa keskustelemaan ja jakamaan ajatuksia Suomen Kylät ry:n kanavilla ja keskusteluissa! Haluamme edistää avointa, kunnioittavaa ja rakentavaa vuorovaikutusta somessa, kommenttiosioissa ja ryhmissä. Hyvä keskustelukulttuuri luo tilan, jossa eri näkemykset voivat kohdata, ihmiset kuulla toisensa ja yhteisö kasvaa yhdessä. Toivomme keskustelun pysyvän asiallisena, kunnioittavana ja faktapohjaisena. Meillä on oikeus poistaa asiattomia kommentteja ja tarvittaessa estää häiritsevästi käyttäytyviä henkilöitä. Voimme myös sulkea koko keskustelun. Viesteissä tai kommentteissa ei saa kirjoittaa esimerkiksi henkilötietoja tai muuta yksityisyydensuojan piiriin kuuluvaa asiaa. Huijaus- ja kalasteluviestit sekä roskapostit poistamme.

Näin toivomme keskustelun etenevän

- pysy asiassa ja aiheessa sekä kunnioita muita keskustelijoita
- kaikilla on oikeus tulla kuulluksi ilman henkilökohtaisia loukkauksia ja hyökkäyksiä
- mielipiteet on hyvä perustella faktoilla tai omilla kokemuksilla
- anna tilaa erilaisille näkemyksille, sillä eriävät näkemykset rakentavat yhteistä ymmärrystä

Poistamme kommentit ja voimme estää käyttäjän ilman ennakkovaroitusta, jos viesti sisältää esimerkiksi: vihapuhetta, uhkauksia tai henkilöön kohdistuvaa solvausta, rasistista, seksististä tai muuten syrjivää kielenkäyttöä, asiattomia, epäasiallisia tai häiritsevästi samaa asiaa toistavia viestejä, mainontaa, roskapostia tai muuten aiheen ulkopuolista sisältöä, valheita ja disinformaatiota, tahallista häirintää tai keskustelun toistuvaa häiritsemistä, muuta asiattomaksi katsomaamme käytöstä.

Muistathan

Hyvä keskustelu rakentuu toisten kuuntelemisesta, selkeästä ilmaisusta ja kunnioittavasta ilmapiiristä. Erilaiset näkemykset ovat tervetulleita — kunhan keskustelu pysyy asiallisena ja rakentavana. Siksi kaikkien osallistujien on tärkeää noudattaa näitä pelisääntöjä.

Häirintäyhdyshenkilökoulutus

Häirintäyhdyshenkilö on tehtävänsä koulutettu tukihenkilö, jonka puoleen voi kääntyä, jos kokee joutuneensa epäasiallisen kohtelun, kuten häirinnän, ahdistelun, kiusaamisen tai syrjinnän kohteeksi.

Häirintäyhdyshenkilöiden tehtävänä on neuvoa, tukea ja auttaa. Toiminta on luottamuksellista.

Häirintäyhdyshenkilö ei ole tuomari, vaan voi auttaa tilanteissa eteenpäin.

Häirintäyhdyshenkilö ei koskaan ryhdy toimenpiteisiin ilman asianomaisen lupaa.

Kysy tilauskoulutusta MSL:stä. Koulutuksesta saa osaamismerkkin.

**”
Ihmisen psykologisista
perustarpeista:
omaehtoisuudesta,
kyvykkyydestä ja yhteisöllisyydestä
– juuri yhteisöllisyyden
eli kuulumisen tarve on tärkein.**

”

Psykologi Satu Lähteenkorva; HS 10.2.2021